

Novi grobovi

ANNA FERENČAK

Včeraj zjutraj ob 4:45 uri je umrla v Cleveland Clinic bolnišnici Anna Ferencak, rojena Cerar, stara 57 let. Stanovale je na 1201 E. 177 St. Doma je bila iz vasi Radomlje, fara Domžale nad Ljubljano, odkoder je prišla v Ameriko leta 1913. Bila je članica društva Slovenske Sokolice šte. 442 SNPJ, podr. št. 41 SZZ in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzette. Tukaj zapuša žalobnega soproga Josepha, doma iz vasi Zupeljcevec, fara Kaplje pri Brežicah na Spodnjem Štajerskem, in sina Josepha. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:45 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzette ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ANTON KOLENC

Po petnajst-mesečni boleznici je umrl v soboto zjutraj ob 10:45 uri Anton Kolenc, star 66 let, stanujoč na 1117 E. 63 St. Doma je bil iz vasi Trazen, fara St. Rupert na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Dolgo let je delal pri Graphite Bronze Co. Bil je član društva Clevelandski delavci št. 9 SDZ. Tukaj zapuša soprogo Josephine, rojena Skabar, otroke: Mrs. Emily Elliott, Anthony ml., Franka, Mrs. Josephine Zurgan, Mrs. Vida DiLillo, Josepha in Elmerja ter šest vnukov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

BERNEJ ZELODEC

V petek popoldne ob 5. uri je umrl Bernej Zelodec, star 74 let, stanujoč na 1320 E. 40 St. Bolehal je zadnjih pet let. Doma je bil iz vasi Narin, fara Košane na Notranjskem, kjer se nahajajo soproga Franciška, rojena Kapel, tri hčere: Viktorija, Bernarda in Ljudmila ter brat Andrej. V Ameriki je preživel skupno 40 let ter se je med tem časom povrnil v staro domovino in zopet prišel nazaj. Bil je član podr. št. 5 SMZ. Tukaj zapuša sina Maksa, stanujočega na 959 Addison Rd., ki vodi popravilnico avtov na E. 61 St., nečake in nečakinje. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9:30 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ter nato na pokopališče Calvary.

MARY JANESH

Po dolgi boleznici je umrla v soboto zjutraj Mary Janesh, stara 48 let, stanujoča na 1318 Mann Ave. Rojena je bila v Koveškem okraju v Jugoslaviji. Bila je članica društva Naprej, št. 5 SNPJ. Tukaj zapuša soproga Josepha in dva sinova: Jojo in Fred. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Wm. A. Nunn na 2690 East Blvd., v cerkev Holy Trinity na Woodland in E. 73 St.

MILAN TRIVICH

V Charity bolnišnici je umrl v soboto zjutraj Milan Trivich, star 64 let, stanujoč na 1563 E. 26 St. Rojen je bil v Bosni, odkoder je prišel v Ameriko leta 1910. Tukaj ne zapuša soproga. Pogreb se bo vršil iz Golubovega pogrebnega zavoda na Superior Ave. in E. 47 St. v torek popoldne ob dveh v cerkev sv. Save.

Vojna se začela v Palestini po proglasitvi židovske države

Nekaj minut po proklamaciji so Zedinjene države priznale novo državo—Izrael

TEL AVIV, 14. maja — Židje so danes proglasili svojo novo neodvisno državo Izrael, ki je prva židovska država v 2,000 letih.

Proklamacija o ustanovitvi nove židovske države je bila objavljena istočasno, ko je angleški visoki komisar za Palestino zapustil deželo in se je tem simbolično končal 30 let stari angleški mandat.

V proklamaciji je začasna židovska vlada izjavila, da je zgodovinska pravica Židov, da v Palestini ponovno ustanovijo svoj nacionalni dom.

Glavne točke proklamacije so:

Nova država bo znana pod imenom Izrael.

Sedanji državni svet bo vršil funkcijo začasne vlade, dokler ne bodo v soglasju z ustavo izvoljeni člani stalne vlade.

Konstituantna (ustavodajna skupščina) bo najkasneje do oktobra meseca tekočega leta pripravila ustavo.

Nova država Izrael bo vložila prošnjo za pristop k organizaciji Združenih narodov in od slednje zahtevala pomoč pri zgraditvi dežele.

Država bo odprta za vse žide in obljublja polno socialno in politično enakopravnost vsem državljanom, brez ozira na pleme ali pa vero in obenem ponuja mir sosednim arabskim ljudstvom.

V proklamaciji so posebno poudarjene pravice Židov. Ta del, ki temelji na sklepu Generalne skupščine Združenih narodov od 29. novembra, ko je bila sprejeta resolucija za ustanovitve neodvisne židovske države v Palestini, se glasi:

"To priznanje židovskih pravic s strani Združenih narodov glede ustanovitve njih lastne države ne more biti preklicano. Poleg tega je sama po sebi jasna pravica, da židovsko ljudstvo ima pravico, da obstoja kot vsa druga nacija v svoji suvereni državi."

Amerika priznala novo židovsko državo Izrael

WASHINGTON, 14. maja — Predsednik Truman je v potozi, ki je iznenadila svet, nocoj priznal novoustanovljeno židovsko državo v Palestini—Izrael—nekaj minut po njeni ustanovitvi.

V svoji izjavi je Truman rekel:

"Naša vlada je bila obveščena, da se je v Palestini proglasila židovska država in začasna vlada (židovske države) je zaprosila, da se jo prizna."

"Zedinjene države priznavajo začasno vlado kot 'de facto' oblast nove države Izrael."

(Izraz "de facto oblast" je na splošno v rabi pri takšnih primerih, kjer se neka nova vlada nahaja v stanju ustanovljanja, toda je še vedno začasna. Enostavno to pomeni, da Amerika priznava sedanjo vlado Izraela kot vladajočo oblast).

Amerika je hotela prehiteti Sovjetsko zvezo

Novica, da so Zedinjene države priznale novo židovsko državo nekaj minut po uradni proklamaciji o njeni ustanovitvi, je povzročila senzacijo v krogih organizacije Združenih narodov. Priznanje židovske države je prišlo, ko so Združeni narodi zavrgli ameriški predlog, da se v Palestini ustanovi poverništvo Združenih narodov.

(Kot znano, je Amerika najprej podpirala resolucijo o delitvi Palestine, ki je bila na Generalni skupščini 29. novembra tudi sprejeta. Nedavno pa so Zedinjene države to resolucijo zavrgle in zagovarjale načrt, da se v Sveti deželi ustanovi poverništvo Združenih narodov.

Predlog je bil zavrnjen, sedanje priznanje nove židovske države s strani Amerike pa pomeni zopetno spremembo ameriške politike v zvezi s Palestino).

Židje so vest pozdravili z navdušenjem, dočim so Arabci bili zelo razočani.

Splošno mnenje je, da je Amerika pri priznanju židovske države nameravala prehiteti Rusijo. Sovjetski zastopnik zunanjega ministra Andrej Gromiko ni sicer uradno naznanil priznanje nove židovske države, izjavil pa je, da Rusija pripozna obstoj te nove države.

Arabske armade s treh strani vdrlje v Palestino

TEL AVIV, Izrael, 15. maja — Židovska Haganah armada je danes naznanila, da so "invazijske armade" vdrlje v Izrael in sicer po zračnem napadu, ki je bil izvršen na Tell Aviv in neko naselbino v Negebu.

Prvi zračni napad je bil izvršen zgodaj zjutraj. Kot pravi prva poročila, je bila ena oseba ubita, šest pa ranjenih.

(Uradno je bilo naznanjeno iz Kaira, da so egiptovske zračne sile letale nad Tel Avivom in vrgle letake, s katerimi pozivljajo prebivalstvo, naj se takoj poda, položi orožje in izvezi belo zastavo. "Ako zahtevamo boste zadostili, vas se bo obravnavalo kot agresorje, ki želijo navoro," je bilo rečeno v letakih soglasno s tem poročilom).

V Haifi pa so židovski voditelji izjavili, da so ravnokar prejeli poročilo, da je sveto mesto Jeruzalem padlo v roke Židom.

Napadi so bili izvršeni z angleškimi letali

Neuradna poročila pravijo, da so napadi na židovske naselbine bili izvršeni z angleškimi letali "Spitfire".

Vest o invaziji Palestine, odnosno novoustanovljene države Izrael je najprvo priobčil kairski časopis "Al Assas," ki je sporočil, da sta dve egiptski armadi vkorakali v Sveto deželo včeraj zjutraj. Pozneje je egipt-

ska vlada naznanila, da je ukazala armadi naj prekorači mejo. Iz Beiruta, Lebanona, pa poročajo, da je transjordanški kralj Abdullah osebno vodil svoje čete preko reke Jordana.

"Kralj Abdullah je odal prvi (Dalje na 2. strani)

Fantek jel

Vile rojenice so se v četrtek zglasile pri poznani družini Mr. in Mrs. Jerry in Genevieve Bohinc ter jim pustile krepkega sinčka, ki je tehtal ob rojstvu devet funtov in devet unč. Tako bo Mr. Bohinc, ki vodi North-east Appliance & Furniture trgovini na 22530 Lake Shore Blvd. in 819 E. 185 St., imel dovolj domače moči, da bo lahko nudil svojim odjemalcem najboljše postrežbo—ker ima v družini tri brhke hčerke in dva fantka. Mati in novorojenček, ki se nahajata v Booth Memorial bolnišnici, kot tudi očka se prav dobro počutijo. Tako je poznana Mrs. Frances Zulich iz Neff Rd. zopet postala stara mama. Čestitamo!

Podr. št. 106 Sans

Nocoj se vrši redna mesečna seja podružnice št. 106 SANSa v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo in društvene zastopnike se naproša, da se polnoštevilno udeležijo, ker se ima za razmotriti več važnih stvari.

Skupna Sansova seja

Jutri večer ob osmih se vrši važna seja odborov vseh SANS-ovih podružnic v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Razmotrivalo se bo o skupni priredbi 30. maja, ki se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. in zato je potrebno, da je sleherni član gotovo navzoč.

Iz Chicago

Iz Chicago, Ill., je prišel Mr. Frank Badignal na obisk v Cleveland, kjer je živel pred 30 leti. Čudil se je veliki spremembi mesta ter da je toliko njegovih pozancev že umrlo. Doma je iz Iga. Tu ostane dva tedna in se nahaja pri Lužarjevih na E. 67 St. in St. Clair Ave.

KONVENSIJA PROGRESIVNIH SLOVENK USPEŠNO ZAVRŠENA

Četrta redna konvencija edine ženske napredne organizacije, Progresivne Slovenke Amerike, se je včeraj vršila v Slov. domu na Waterloo Rd.

Konvencija je otvorila ob 10. uri zjutraj glavna predsednica Cecelia Subelj, nakar je Mladinski pevski zbor SDD zapel ameriško himno in nekaj lepih slovenskih pesmi.

Sledile so volitve konvenčnega odbora, nakar je enoglasno izvoljena konvenčna predsednica Mrs. Agnes Zalokar prevzela nadaljnje vodstvo konvencije.

Navzočih je bilo nad 90 delegatij. Stara pravila so bila z malimi spremembami sprejeta; sprejetih je bilo nekaj resolucij, med njimi tudi resolucija proti zloglasni Mundtovi predlogi "Subversive Activities Control Act of 1948" (HR 5852), ki bi ustvarila v Ameriki pravo poli-

AMERIŠKI VOJAK JE DEZERTIRAL V MOSKVI; JE BIL BAJE "ZAPELJAN"

WASHINGTON, 16. maja. — Državni department je nocoj naznanil, da je v Moskvi dezertiral iz ameriške armade 21 let stari saržent James M. McMillin in sporočil oblastim, da bo za stalno ostal v Sovjetski zvezi.

Uradniki državnega departmenta pravijo, da je saržent očitno postal "žrtve" kake izkušene sovjetske tajne agentinje, nekake ruske Mati Hari, ki je neizkušenega ameriškega vojaka zapredla v svoje ljubezenske mreže.

Kot razvidno iz formalne izjave, katero je podal državni department, je saržent McMillin, ki se je 15. maja, ko se je doba njegove vojaške službe končala, imel vrniti v Zedinjene države, na isti dan sporočil, da namerava ostati v Rusiji.

McMillin je doma iz Boulderja, Colorado.

Državni department je slučaj smatral za tako važnega, da je v svrhu njegove objave sklical posebno nedeljsko večerno konferenco s časniki, ter omenil, da je slučaj zelo podoben onemu, ko je ambasadna uradnica v Moskvi, Anna-belle Bucar, naznanila, da bo ostala v Rusiji.

Delegatije na obisku

Naše uredništvo so v soboto zjutraj obiskale Milwaukeeanke Mrs. Mary Musich, predsednica krožka št. 8 Progresivnih Slovenk, Mrs. Mary Vasil, tajnica, Mrs. Christine Pugel, Mrs. Mary Sorsek in Mrs. Louise Vidmar, ki so prišle na konvencijo Progresivnih Slovenk. Prišle so z avtom in šofirala je Mrs. Vidmar.

Iz Johnstowna, Pa., pa so prišle na konvencijo same Maričke—Mrs. Mary Vidmar, predsednica krožka št. 10 ter blagajničarka ondotnega "Wallace-for-President" kluba; Mrs. Mary Cerv, tajnica; Mrs. Mary Lunka, blagajničarka; Mrs. Mary Ukmar, članica nadzornega odbora in Mrs. Terezija Zalar. Pripeljal jih je Mr. Anthony Ukmar, ki je predsednik ondotnega "Wallace-for-President" kluba.

Upamo, da so se vsi prav dobro zabavali v naši sredi, ter da so odnesli najlepše spomine iz našelbine.

cijsko državo, v kateri bi bila taborišča in politično preganjanje postavno, ter resolucija, da se podpre kandidato Henry A. Wallace za predsednika, itd.

To je bila prva konvencija, na kateri so bile zastopane tudi delegatije zunanjih krožkov, katerih se je v zadnjem letu ustanovilo večje število po raznih zunanjih naselbinah, dočim je organizacija do tedaj imela svoje podružnice le v Clevelandu.

Vsled naraščajočega članstva in razširjenosti organizacije iz delokroga v Clevelandu, je konvencija uvidela potrebo za lastno glasilo in tako enoglasno glasovala, da je "Enakopravnost" z mesečno prilogo uradno glasilo Progresivnih Slovenk, katero bo prejemale vsaka članica.

Natančno poročilo o konvenciji bo sledilo.

Moskovska "Pravda" o pismu, ki ga je Wallace naslovil Stalinu

Pravi, da je Wallace realist, toda ne soglašja z vsemi njegovimi izjavami

MOSKVA, 16. maja — Moskovska "Pravda" je danes priobčila komentar o pismu, ki ga je predsedniški kandidat nove progresivne stranke Henry A. Wallace naslovil sovjetskemu premierju Stalinu.

Komentator "Pravde" A. Leontiev je sicer pohvalil realistične nasvete, ki jih je Wallace podal Stalinu, toda izrazil je svoj dvom, da bi Wallace mogel stati kot sodnik med obema državama. Kljub temu pa smatra, da je pismo prispevek za razčiščenje odnosov med Ameriko in Rusijo.

"Wallace se v popolnosti zaveda, da je potrebno, da se Zedinjene države sporazumejo s Sovjetsko zvezo pri vseh obstoječih razlikah," pravi Leontiev.

(Kot znano je Wallace v svojem pismu pozval obe državi naj prenehata z mrzlo vojno in svetu zagotovita stoletje miru.) Nihče v Rusiji ne zagotavlja da je mirno sožitje nemogoče.

Pri komentarju "najbolj šibkega" dela Wallaceovega pisma, pravi Leontiev:

"Izgleda, da on (Wallace) želi stati nad obema silama in zavzemati položaj nepristranskega sodnika. To je mogoče hvalevredna želja, toda na žalost vodi Wallace v popačenje dejstev, ko poskuša pojasniti vzroke, vsled katerih ni moglo priti do sporazuma pri ameriško-sovjetskih odnosih."

Potem pa komentator nadaljuje:

"En primer bo zadostoval. Wallace pravi, da izmenjava izjav (med ameriškim ambasadorjem gen. Walter Bedel Smithom in sovjetskim zunanjim ministrom V. M. Molotovom) predstavlja resen udarec propagandistom na obeh straneh, ki vztrajajo pri trditvah, da dve deželi ne moreta živeti v miru na istem svetu."

"Mi zelo dobro poznamo ameriške propagandiste, ki zagotavljajo, da je sodelovanje med Sovjetsko zvezo in Zedinjenimi državami nemogoče."

"Toda kdo lahko navede po imenu enega edinega sovjetskega propagandista, ki zagotavlja, da je nemogoče, da bi Sovjetska zveza mogla živeti v miru z Zedinjenimi državami? Živa duša na tem svetu, vključno sam Wallace, ne more imenovati takšnega propagandista iz prostega razloga, ker takšnih ljudi ni in jih tudi ne more biti v Sovjetski zvezi."

Taylor kritizira zavrnitev prilike za sporazum

WASHINGTON, 13. maja — Podpredsedniški kandidat nove progresivne stranke Glen Taylor je včeraj v senatu ostro napadel predsednika Trumana, obrambnega tajnika Forrestala pa je nazval za "morebitnega Hitlerja".

Taylor je izjavil, da je Truman zavrgel rusko pripravljeno, da se na konferenci izgladijo razlike, ki obstajajo med obema deželama. Potem pa je pristavil:

"Ni v vprašanju veličina Amerike. V vprašanju je majhnost predsednika Zedinjenih držav."

"Žalostno je, da se ljudstvu

Zedinjenih držav in ljudstvom sveta odvzema njihove nade, zato ker imamo človeka iz Missourija, ki misli, da se mora držati missourski trdoglavosti, ker je sklenil, da bo trd."

Taylor je tudi zagotovil, da vlada vodi deželo po isti poti kot je Hitler vodil Nemčijo.

Domače vesti

Novorojenček umrl

Družini James Mahoney je v nedeljo kmalu po rojstvu umrl v Glenville bolnišnici novorojenček. Dekliško ime matere je bilo Helen Tomazič, ki je hči družine poznane pokojnega Johna Tomaziča in Anne Tomazič, rojena Bizjak, ki vodi grocerijsko trgovino na Grovewood Ave. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod.

Mati umrla

Mr. Joseph Trebec, 1255 E. 61 St., ki vodi mesnico na 1423 E. 55 St., je prejel od svoje sestre Mici iz Sežane, Slovensko Primorje, žalostno novico, da je tam umrla 15. aprila njegova ljubljena mati Marija, v starosti 72 let.

Pokojnica zapuša v domovini pet hčera in več sorodnikov, v Buenos Aires, Argentini, sina Ludvika in tu v Clevelandu dva sinova, Franka in Josepha. Naj v miru počiva v skupnem grobu svojega soproga Josipa, ki je preminil pred 10 leti. Bodi jima ohranjen blag spomin!

Obiski so dovoljeni

Mr. Andrew Bozic iz 23106 Nicholas Ave. je srečno preстал operacijo v St. Luke's bolnišnici, kjer se nahaja v sobi 4116. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo, mi mu pa želimo, da bi čimprej popolnoma okreval!

Miller končno priznal, da je Lausche zmagal

Ray T. Miller se je v soboto vrnil z Bermude, kamor se je podal dan po primarnih volitvah ter podal kratko izjavo, v kateri je priznal, da je bil "odločilno tepen," izrekel formalne čestitke zmagovalcu in demokratu priporočal, da pri rednih volitvah podpro kandidato Franka J. Lauschea.

Ta izjava je bila objavljena tik pred snidenjem strankinih precinktnih odbornikov, ki so izvolili Feliksa Matia za predsednika centralnega odbora stranke v okraju Cuyahoga na mesto James Devitta, ki je imel biti izvoljen za predsednika strankinega eksekutivnega odbora, a se je zadnji trenutek premislil. Takšen kompromis je bil izdelan pred snidenjem konvencije v nadi, da se zadovolji obe struji v stranki, ki pa je z Devittovo akcijo padel v vodo.

Konvencija je zmanjšala centralni odbor stranke iz okoli 400 oseb na 136. Med odborniki sta tudi župan Burke in Lausche.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

LJUBEZEN IN ZAKON V RUSIJI

I.

Članek, ki ga spodaj priobčimo v prevodu iz angleščine, je bil spisan za znano revijo "The Nation" v izdaji od 24. aprila. Napisal ga je Alexander Werth, ki se nahaja v Moskvi kot dopisnik te revije. Važno je, da se naši čitatelji seznanijo tudi s tem vprašanjem, ki je s strani protisovjetskega tiska izrabljano za propagandne namene, kot mogoče nobeno drugo. Novi socialni in ekonomski red v Rusiji se je dolžilo, da želi uničiti družino in da propagira tako zvano "svobodno ljubezen." Koliko laži je v tej propagandi, bo vsakemu postalo jasno, ko prečita ta članek, ki je, kar je potrebno posebno poudariti, izšel v reviji, ki na Sovjetsko zvezo gleda pri večini vprašanj z zelo kritičnim očesom. Op. ured.)

*

Ljubezen je predmet, ki zanima ljudstva vseh dežel in ko je bilo naznanjeno, da bo dobro znani predavatelj profesor Kolbanovski govoril o "Ljubezni, poroki in družini v socialistični družbi," je bil odziv rekorden. Velika dvorana Politehnike je bila nabito polna, zunaj pa je dolga povorka čakala v nadi, da bo mogoče kupiti kakšno izgubljeno vstopnico.

Se eden razlog za tako veliko zanimanje za to predavanje so bili neki novi drastični zakoni o poroki in družini, o katerih je razmotrival posebni vladni odbor. Pri svojih odgovorih na različna vprašanja glede teh zakonov, kot na vprašanje, da li se bo v bodočnosti prepovedalo razpoko zakonskemu paru, ki ima otroke ali pa otroke, je predavatelj rekel, da ne ve, kakšni bodo novi zakoni, toda potrdil je poročilo, da je odbor že na delu. Sovjetski razpokočni zakon je bil zelo strjen leta 1944 in predavatelj je dal vedeti, da bo še bolj. Rezko je govoril o pogubnih učinkih, ki jih razpokoče staršev povzročajo otrokovemu duhu, in pristavil, da tako dejanje živečih staršev, ki iz otrok ustvari pol-sirote, sloni na kriminalni osnovi.

Začel je z razlaganjem teorije, da je biološka privlačnost med spoli skupna vsem živalim, da pa je ljubezen omejena samo na človeška bitja. Ljubezen ima brez dvoma "biološko osnovo," je rekel, toda kar je najbolj važno, je sestava duhovnih, notranjih in socialnih procesov, ki tvorijo pravo ljubezen. Sami biološki odnos med moškim in žensko je nekaj popolnoma tujega komunističnemu stališču. Tako je tudi podrejeni položaj žene, čeprav se je tisoč let človeške zgodovine žena nahajala na podrejeni stopnji. Ženo se je smatralo kot sužnjo ali pa igračo moškega; in tako filozofi kot cerkve so potrdili njeno podrejenost. Žene so vedno bile predmet ekonomskega izkoriščanja. Predavatelj je zagotovil, da se celo danes v kapitalističnih zemljah smatra poroko za trgovinsko kupčijo.

Priznal je, da se v Sovjetski družbi še vedno nahajajo obžalovanja vredni ostanki kapitalističnega načina mišljenja in postopka. Tudi niso bile popolnoma zbrisane neke sirove in nevedne ideje o "svobodni ljubezni," ki so cvelete v zgodnjih dnevih revolucije in katere je Lenin z vso iskrenostjo obsodil. Takšne zoprne navade so nevedne v sovjetski družbi. Nekateri Rusi še vedno verujejo v teorijo, da je človek po naravi mnogoženec in da lahko samo z zamenjavanjem predmeta svoje ljubezni uživa "večno mladost." To ni bilo v soglasju s stališčem predavatelja glede vprašanja, kakšna bi morala biti sovjetska družina. Res je, je rekel, da so se nekateri zakoni razbili zaradi enoličnosti in dolgočasnosti. "Različnost" bi torej morala preskrbeti sama žena. Vazono je na primer, da se žena razvija in dviga umsko, da bi mož in žena pridobila nov skupni interes in da bi ta interes bil tesno povezan z interesom dežele ali pa družbe.

(Konec jutri)

UREDNIKOVA POŠTA

Zahvala

V imenu pevskega zbora "Slovan" se želim tem potom zahvaliti cenjenemu občinstvu, oziroma slovenski javnosti, ki nam je s svojo udeležbo pripomogla do tako lepega uspeha.

V prvi vrsti pevovodji F. Vauterju za njegov trud. Potrudil

se je do skrajnosti, da bi se dosegel tak uspeh.

Dalje vodstvu Slovenskega narodnega doma, ki nam je v vseh ozirih šlo vsestransko na roko. Fantom od društva "Lundër Adamič," ki so tako pridno skrbeli v točilnici, kar nam je bilo v veliko korist. Ti so: Krist Stokel, Anton Vavpotič, J. Po-

tnik, Louis Žele in John Bostjančič. Od društva "Naprej" pa Jožetu Okornu in Anton Jankoviču za prodajo pivskih tiketov.

Nadalje fantom od društva "Ribnica" Joe Banu za prodajo vstopnic, Andy Sadarju, Anton Debeljaku in Frank Žagarju iz Euclida za vzorni red pri vra-
tjih.

Zahvaliti se moram tudi za lepo režisersko delo pri opereti Mr. Frank Česnu in Louis Karferletu za maskiranje, Mr. Math Debevcu za oskrbo odra, Mrs. Veri Milavec-Slejko ob priliki vaj in koncerta, Mr. Slejkotu in njegovim godbenikom za tako vzorno spremljevanje pri vajih in opereti.

Nadalje Mrs. Klemenčič in njenim pomočnicam za oskrbo kuhinje.
Potem pa tudi ženam in dekletom za potrebo pri mizah in te so sledeče: Miss L. Ban, Miss Stella Ozbič, njeni sestri

Za pevski zbor "Slovan:"
Andrej Noč.

VESTI IZ KOROŠKE

Zahteva Slovenske prosvetne zveze za Koroško

Glede na vest, da ne bo Varnostna direkcija v Celovcu priznala novo izvoljenega odbora Slovenske prosvetne zveze, je poslala Zveza Varnostni direkciji za Koroško protest, v katerem se ugotavlja, da je bilo sklenjeno na seji odbora Slovenske prosvetne zveze, da bo občni zbor 12. marca 1948 in da je strinjal s tem sklepom tudi bivši predsednik dr. Joško Tischler, ki je naročil, da se skliče občni zbor na imenovani dan. Tudi so bila razen dveh delegatov zastopana na občnem zboru vsa v Zvezi včlanjena prosvetna društva. Občno zbor Slovenske prosvetne zveze je bil torej sklican v smislu pravil, bil je sklepčen in je imel tudi pravico izvoliti nov odbor.

V protestu se navaja, da je Slovenska prosvetna zveza organizacija koroških Slovencev, ne pa varnostne direkcije v Celovcu. Izjava varnostne direkcije ob občnem zboru Slovenske prosvetne zveze odraža načelno stališče do kulturnega delovanja koroških Slovencev. Novi odbor se bo boril proti vsakemu kršenju kulturnih pravic koroških Slovencev in zahteva v imenu svojih članov, da varnostna direkcija prekliče svojo izjavo in da takoj prizna novo izvoljeni odbor Slovenske prosvetne zveze.

Pri nas se še vedno šopiri zemljiška gospoda

Na Slovenskem Koroškem so še zmerom mrplike starega fevdalnega sistema. Še zmerom se med nami šopiri zemljiška gospodstva, ki živi od žuljev in potnih srag slovenskega kmečkega ljudstva in slovenskega gozdnega delavca. Ta gospoda ima daleč naokrog razpredena svoja posestva. Razni grofi Thurni, Halldorfi, Mettnitzi, Leitgebi itd. izkoriščajo slovenskega kmečkega delovnega človeka ter ga ovirajo na njegovi poti h gospodarskemu napredku. Vzemimo primer kneza Orsinija Rosenberga, ki je tudi danes še odkrit sovražnik slovenskega prebivalstva, borečega se za svoje osnovne življenjske pravice. Obupne so prilike, v katerih morajo živeti gozdni delavci.

Upravitelj knezovega posestva Muller v Globasnici je večkrat prigovarjal domačinoma Kandurju in Volbartu, naj izstopita iz Osvobodilne fronte, češ da jima to zelo škoduje. Sledile so šikane, dokler niso Kandurja in Volbarta odpustili iz službe. Obo sta sedaj brezposelna in ne vesta, kako bi preživljala svoji družini. Slovensko koroško ljudstvo dobro ve za ta primer in se sprašuje, kako dolgo bo še slovenski delovni človek izročen na milost in nemilost raznim grofom, knezom, baronom ter njihovim topoglavim

in Mrs. Ozbič. Nadalje Miss in Mrs. Furlan, Mrs. Udovič, Mr. in Mrs. Požar ter Maurovičevim dekletom.

Naj bo izrečena najlepša zahvala tudi vsakemu, kdor je kolikar pripomogel do lepega uspeha, ako smo mogoče izpustili kako ime.

Tudi lepa hvala članu John Grabnarju in njegovemu pomagaču Tuttinu za igranje poskočnic.

Mrs. Kožar tudi lepa hvala za lepo darilo in jo priporočamo, da jo v slučaju obiščejo.

Društvo "Slovan" se priporoča publiki, da mu še v nadalje stoji ob strani, da ne bo prehitro zatoni slovenska pesem. Pregovor pravi, da roka roko umije. Tako je tudi z nami—Vi nam pomagajte, mi pomagamo vam in samo na ta način nam je zagotovljen obstoj. Hvala!

Za pevski zbor "Slovan:"

Andrej Noč.

hlapčičem. Edina pot k izboljšanju je žilava borba za pravico do svobode in lepšega življenja. Slovensko koroško delovno ljudstvo se tega dobro zaveda.

Zahtevanje nam ne bo ubilo volje do ljudskega Prosvetnega dela

Naši prosvetlasi v Radišah so zelo delavni. Lep uspeh nedavne kulturne prireditve pa ni dal spati orožnikom, ki so se tri tedne zatem zgledali pri neutrudnem prosvetlašu Simanu Wrulihu, ki deluje že 25 let na ljudskem prosvetnem polju. Zanimali so se, če je bila igra, ki so jo uprizorili, političnega značaja in če so člani, ki so jo odigrali, organizirani v Osvobodilni fronti. Razen tega so se zanimali tudi za imena vseh igralcev. Tega dogodka si ne moremo tolmaiti na drugačen način, nego da vidimo v njem poizkus beganja in zastraševanja naših poizrtvovalnih prosvetnih delavcev ter oviranja slovenskega ljudsko prosvetnega delovanja. Toda če nas niso mogli zastrašiti klerofašistični dollfusovci in schuschniggovci v prvi avstrijski republiki, če nas ni mogel štreti hitlerjevski teror, potem ne bodo tudi ti poizkusi zastraševanja ubili v nas volje do ljudskega prosvetnega dela. Mi nadaljujemo svojo pot, dokler ne bomo združeni z bratskimi jugoslovanskimi narodi v novi jugoslaviji.

Tudi pod mogočno Jeko smo Slovenci zavedni

Glinčani so nas obiskali. Prišli so v Loče ob Baškem jezeru s svojo novo "Miklovo Zalo." Veseli smo bili tega obiska, ki ga ne bomo izlepa pozabili. Dvorana pri Ročičniku je bila prepolna ljudi, ki so prišli iz vseh bližnjih vasi. Mnogi so se morali vrgiti domov, ker ni bilo v dvorani več prostora. Tovariš dr. Mirt Zwitter je v svojem nagovoru primerjal borbo slovenskega koroškega ljudstva v preteklosti, kakor je prikazana v "Miklovi Zali," z njegovo današnjo borbo za enakopravnost, osnovne življenjske pravice, lepše življenje v skupni domovini. Množica je z navdušenjem sledila poteku odlične igre bratskih gostov iz Spodnjega Roža.

Glinčani so se lahko prepričali, da je bilo prav, če so prišli k nam gostovat s svojo lepo igro. Prepričali so se lahko, da živimo tudi pod mogočno Jeko, ob prelepem Baškem jezeru zavedni Slovenci, ki si še želimo takšnih obiskov, saj predstavljajo za nas toplo izpodbudo k sodelovanju, k živahnemu zanimanju za uspešno, koristno ljudsko prosvetno delo.

Zgled mladine velikoškega okraja

Mladinci in mladinke okraja Velikovec so imeli svoj okrajni plenum Zveze mladine za Slo-

vensko Koroško. Plenum je nudil sliko vzgledne delavnosti mladine, ki se živahno udejstvuje na vseh delovnih področjih, predvsem v organizacijskem in političnem izgraževanju, pri kulturno prosvetnem delu itd. Mladina je pomagala postavljati spomenik padlim partizanom v St. Rupertu.

Triindvajset mladincev je pohitelo v novo Jugoslavijo in sodelovalo pri gradnji železniške proge Samac-Sarajevo. Tudi se je mladina spomnila 1,200 otrok, ki jih je obdarovala v okviru miklavževanja in božičnic. V Mahličah je organizirala mladina velikovškega okraja množični fizkulturni nastop. Seveda hoče ta mladina pomagati tudi pri gradnji prosvetnega doma v

Žitari vasi. Poročila na omenjenem plenumu utrjujejo v vsem slovenskem koroškem ljudstvu prepričanje, da se ta mladina jasno zaveda važnosti sedanjih nalog, ki jih želi uresničiti kljub najrazličnejšim oviram in težavam.

Nič je ne moti pri tem primer obtožbe dobrih, zavednih slovenskih protifašističnih mladincev iz Globasnice, ki se bodo morali zagovarjati pred sodiščem v Dobrli vasi zaradi tega, ker so bili napadeni ob svojočasni pleni zabavi požarne brambe v Globasnici, dočim uživajo pravi krivci napada, člani dobro znanih legalnih ter ilegalnih nacističnih organizacij, očitno potuho organov "demokratske" Avstrije.

PRIMORSKE VESTI

Trst in Jeruzalem

Anglo-ameriška zasedbena oblast v Trstu hoče preprečiti demokratičnim, naprednim organizacijam proslavitev letošnjega prvega maja v mestnem središču. Trst naj bi bil razdeljen na dve področji, ljudskim množicam naj bi bil onemogočen prvomajski prihod v mestno središče, tako da bi bila njihova prvomajska proslava omejena na periferijo. Ta namera je vzbudila ogorčenje v vrstah tržaškega delovnega ljudstva, ki izraža ostre proteste. Tudi Zveza primorskih partizanov se izraža zaradi tega ogorčenja. V svojem protestu ugotavlja, da hočejo napraviti iz Tržaškega ozemlja novo Palestino, Jeruzalem. Toda določene kolonialne metode so v Trstu nedopustne. Partizani, delavci, demokratična večina prebivalstva imajo pravico dostopa v vse ulice in na vse trge, kar se pa dovoljuje le oni skupini, v kateri se zbirajo in od katere izhajajo neofašistične zločinske tolpe. Partizani, ki so se borili za osvoboditev, so se postavili sedaj na čelo ljudskih množic pri zahtevi, da se ljudstvu zagotovi proslavitev prvega maja tako, kakor ga bodo proslavili delavci in demokratične množice v vsem civiliziranem svetu.

Policija ?

V Trstu doživljamo čudovite reči. Civilna policija je poglavje zase. Skupina italijanskih fašistov je napadla 19. aprila zastopstvo delavcev iz ladjedelništv sv. Marka, ki je šla protestirati na zasedbeno vojaško upravo zaradi omejitve prvomajске proslave. In kaj je napravila civilna policija? Pred napadom je namenoma razbila delegacijo 150 članov na manjše skupine in s tem omogočila fašistom napad, pri katerem so bili trije člani delegacije ranjeni. Policija je mirno gledala napad in se je obnašala tako, kakor da bi želela pridružiti se napadalcem.

Ker so nosili delavsko zastavo

18. aprila je bila aretirana v Pevmi skupina mož in fantov, ker so korakali v sprevedu z delavsko zastavo na čelu in prepevali borbene pesmi, ko so stopali mimo volišča št. 37. Med aretiranimi so Jože Koren, Jože Peršolja, Franc Valentinič, Rudolf Bregant, Franc Doljak, Anton Koren, Avgust Lenardič, Vinko Mozetič in Albin Radi-nja.

Predpogoj za obstanek: upravne volitve

Zavezniška vojaška uprava v Trstu je kar čez noč ukinila Urad conskega komisarja in občasne urade, ki so bili zasedeni po funkcionalnih vojaške uprave. Ta odredba je ohranila vso proti demokratično navlako, ki jo je prinesel s seboj fašistični zakon v občinskih in pokrajinskih upravah od marca 1934. Ta zakon je namreč dajal diktatorske prednosti "podeštatu" (danes predsednik občine) in prefektu (danes predsednik cone) in ukinil pravico

do izvoljenega predstavnštva, do uveljavljanja ljudske volje v občinskih in pokrajinskih svetih, ki so se pretvorili iz odločevalnih organov v posvetovalne. Danes je v Trstu tako, da so odrinjene od sodelovanja v javni upravi važne politične struje, kakor je n. pr. Slovan-sko - italijanska protifašistična zveza. Sprito tega je naslovni mestni odbor slovensko italijanske protifašistične zveze na vse politične stranke in skupine v Trstu vabilo za skupno pobudo pri Zavezniški vojaški upravi z namenom, da se čimprej razpšejo volitve za upravne organe z odločevalno pristojnostjo. Tržaško ozemlje je namreč na tleh Evrope, kjer se ni bilo po treh letih, kar je vojna končala, nobenih volitev. To edinstveno stanje meče temne sence na merodajne činitele. Videti je, ko da se bo bojilo izraza politične volje tržaškega delovnega ljudstva.

Našega kmeta uničujejo

Kar na lepem je prišel ukaz, da morajo dati kmetje v vaseh Zganiku ter Malem in Velikem Repnem angloameriški vojaški upravi v najem določene parcele, predvsem travnike, pašnike in gozd. V Zgoniku je prizadeta skoraj vsa vas. Ljudje bodo morali prodati skoro vso živino, ker ne bodo imeli ne sena, ne stelje in tudi drv ne. V Velikem Repnem je izmed 80 posestnikov prizadetih okoli 60. Če se stvari ne uredijo drugače, je propast navedenih vasi neogibna. Ljudje so obupani in se sprašujejo, kaj bodo Anglo-američani počeli na tem področju. Niso pa prizadeti kmetje pripravljeni se kar tako udati, temveč se bodo borili za svoje življenje, svoj obstoj in pravice.

(SANS—Chicago.)

Išče brata

Marija Bizjak iz Orehka pri Postojni bi rada izvedela za Paul Dekleva. Pred leti je živel v Tuargantown, W. Va. Če sam to čita ali pa če kdo ve zanj, je prošben, da sporoči Mrs. Joan Kristan, 5101—39th Ave., Long Island City 4, N. Y., ali pa naj pokliče Andy Gorjanc, KE 7197.

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Ameriški radijski poročevalec v Grčiji najden umorjen

Bil je ustreljen in njegovo truplo vrženo v Solunski zaliv

SOLUN, 16. maja.—Danes je bilo v Solunskem zalivu najdeno s kroglimi preluknjano truplo ameriškega radijskega poročevalca George Polka, ki je izgubil pred tednom dni.

Kakor se poroča, je Polk tik pred svojo smrtjo skušal aranžirati tajen sestanek z voditeljem grških gerilcev generalom Markosom Vifiadesom. Prijateljem je povedal, da je upal s pomočjo podtalnih zvez oditi v gore, ki so v oblasti gerilcev, in govoriti z gen. Markosom.

Umorjeni poročevalec je bil 34 let star in med vojno služil pri zračni sili kot pilot. V Grčiji je zastopal Columbia radijsko omrežje.

Grška policija meče sumnje na komuniste

Grške policijske oblasti pravijo, da je bil Polk ustreljen skozi glavo in da je imel zvezane noge in roke, ko je bilo truplo potegnjeno iz vode. On je prvi ameriški poročevalec, ki je izgubil življenje, odkar v Grčiji deluje civilna vojna.

Policija pravi, da sumi gotovo na komuniste in da je podvela lov za njimi. Preiskava se je začela že zadnje sredo, ko je prišlo poročilo, da je Polk izgubil. Ena teorija je, da je Polk ustvaril stiko s komunisti, ki so v podtalni borbi proti obstoječemu režimu, in se vkrcali na kako ladjo za prevoz preko zaliva. Smatra se namreč, da je ta voznja preko zaliva prvi del podtalne poti, po kateri potujejo gerilci skozi centralno Grčijo v gorovje Grammos na albanski meji.

Lani je več časnika bil med grškimi gerilci

Lani je več ameriških in britanskih časnika prepotoval to pot s posredovanjem gerilcev, ki so želeli, da zunanji svet zve njihovo stran borbe v Grčiji. Toda v zadnjem času se je stališče gerilcev napram Amerikancem močno ohladilo. Radijske oddaje z glavnega stana gen. Markosa so ponovno označile Amerikance za "fašistične zver."

Policija je več ur zadržala vest o najdenju Polkovega trupla, ker se je bala, da slučaj izzove mednarodni incident.

Truplo je bilo najdeno na površju vode blizu bulevarja Niki, ki služi prebivalstvu Soluna za promenado.

VOJNA SE ZAČELA V PALESTINI PO PROGLASITVI ŽIDOVSKO DRŽAVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

strel v osvobodilni vojni, ki se je začela eno minuto po polnoči," pravi poročilo iz arabskih virov.

Izrael poziva Z. N. naj takoj posredujejo

LAKE SUCCESS, N. Y., 15. maja.—Novoustanovljena židovska država Izrael je danes zvala Varnostni svet organizacije Združenih narodov, naj Združeni narodi ustavijo arabsko invazijo Palestine ali pa uporabijo dejansko vojaško silo organizacije.

Izraelski predstavnik dr. Mordecai Eliašah je izjavil, da se bo njegova država borila, da pa pričakuje takojšnjo akcijo s strani Združenih narodov.

Medtem pa Arabci pravijo, da smatrajo žide v Palestini za upornike in da so poslali oborožene sile v Palestino z nalogo, da upostavijo red.

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(nadaljevanje)

Dvoje potovanju vode

Da bi dobili eno tono pšenice, za to potrebujemo poldrug tisoč ton vode.

Če bi morali vso to vodo dovažati v vagonih, bi vozili neskončni vlaki cistern, napolnjenih z vodo, dan in noč, poleti kakih sto cistern za vsak hektar.

A zakaj naj bi dovažali vodo na polja? Saj pride sama—bodi po zraku ali po zemlji.

Vlaki vode imajo prav tako kakor železniški vlaki točno določeno pot.

Voda potuje po krožni poti: ocean-kopno-ocean.

Prvi del poti—ocean-kopno—prepotuje vodo po zraku, drugi del—kopno-ocean—pa po zemlji in pod zemljo.

Na svoji poti pod zemljo in po zemlji si voda naloži težek tovor raznih soli, prsti in gline. Vse to nese v ocean. Potem se obrne in se neotovorjena vrača po zraku—iskat novega tovara.

Na vsakem potovanju prinaša voda v ocean na milijone ton snovi—in sicer kakšnih snovi! Najdragocenejših, rastlinam najpotrebnejših snovi.

V Zedinjenih državah so natančno preračunali, koliko nabitih voda odnese v ocean 63 milijonov ton dušika, fosforja in kalija—za cel dve milijardi dolarjev. To je več kakor vrednost letne svetovne proizvodnje umetnih gnojil!

Z vseh krajev zemlje nosijo reke dan za dnem v ocean soli in prst, pridobljene iz tal.

Tla bi se bila že davno izčrpal, če ne bi bilo rastlin, ki odvečajo vodi dragocen tovor.

Ta tovor, ki ga odvečajo vodi na njeni poti, uporabljajo rastline za gradnjo stebel, listov, plodov, korenin in vej.

Ko pa rastlina odmre, se snovi, ki jih je bila vzela iz tal, zopet vrnejo vanje.

Tako se tovor, ki ga nosi voda, odcepi pri koreninah rastlin kakor vlak pri železniški kretinici od velikega krožnega potovanja—ocean-kopno-ocean—na drugo progo. To je malo krožno potovanje: tla-rastlina-tla.

Kakšna pa je pri tem človekova naloga?

Človekova naloga je v tem, da usmerja ta tovarni promet, da spravlja tovor po svoji volji z velikega na malo krožno potovanje, da transporte zadrži in raztvori na važnih postajah.

Vsa polja je važna postaja. Voda ne sme dirjati kakor ekspresni vlak brez postankov mimo polj, ki jim je potrebna tako sama kakor tudi tovor, ki ga nosi s seboj.

Kako pa naj zadržimo vodo na postajah?

V letu imamo dobo, ko se voda sama prisilno ustavi na poti. Takrat lahko delamo z njo vse, kar koli hočemo: lahko jo spravljamo na kupe z lopatami, lahko jo teptamo z nogami, grmadimo, orjemo s plugom, zbiramo na tistih mestih, kjer jo najbolj potrebujemo. Ta doba zima in takšno delo imenujemo v Sovjetski zvezi "pohod na aneg."

V krajih, ki jih obiskuje suša, odhajajo vsako zimo na po-vele zveznega štaba tisoče kolhoznikov na "pohod na sneg."

Orjejo in grmadijo sneg na kupe z velikimi lesenimi snežnimi plugi zato, da se spomladi počasneje taja. Pokrivajo sneg s slamo, trstjem in dračjem. Postavljajo mu ograje, da ne bi mogel veter spihati prišča v globeli. V snegu napravljajo po-bojnih počezne brazde, da se ne bi snežnica otekala navzdol v reke, ampak se raztekala vzdolž brazd po polju.

Toliko ovir si je izmislil človek, da bi zadržal sneg na poljih do pomladi. Ko pa se začne sneg tajati, ga morajo zadržati v tleh tiste podzemeljske shrambe, ki jih ustvarja plug, kadar dobro orje zemljo.

A vodi, ki teče v ocean, je na poti še ena ovira: gozd.

Najbolj potrebna je ta ovira na razvodjih, na višje ležečih mestih, od koder se razliva snežnica in deževnica v potokih in rečicah na razne strani. Tam se voda ne ustavlja, ampak se ji mudi navzdol, k velikim rekam. Treba jo je zavirati in zadržati.

Ce ni pobočje golo, ampak je na razvodu gozd, se oteka voda enakomerneje, počasneje.

Gozdna tla pokriva debela, rahla odeja iz trilega vejčja in listja. Ta gozdna preproga vpija vodo kakor goba. Iz nje promica voda navzdol globlje v zemljo, tja, kjer opravljajo korenine dreves svoje delo—črpajo vodo iz zemlje.

Tako je z vodo, če je v gozdu, ne na golem pobočju.

Tudi s snegom ravna gozd po svoje. V gozdu se taja sneg povsem drugače kakor na polju. Tam sonce ne segreva snega, marveč drevesa. Drevesa oddajajo toploto snegu, a le po malem: to traja tedne, ne dni. Vsako drevo deluje kot priprava za tajanje snega. Sneg se taja v krogih, se taja, ne da bi se mu mudilo. Do tedaj, ko skopni, se otaja tudi že zemlja in začne težje n vpijati spomladansko vlogo.

Tako se snežnica ne oteče po pobočjih, marveč pronikne globoko v tla.

Tako gozd zadržuje vodo. Kam pa jo daje?

Kolikor je potrebuje, jo porabi sam. Odvečno vodo pa oddaja poljem in rekam, in sicer jo oddaja po malem polagoma.

Vse poletje neopazno pronica vodo na polja podzemeljske vode. Vse poletje hranijo gozdna močvirja, jezera in potoki sosedne reke in jim ne dopustijo, da bi usahnile. Gozd porazdeljuje vodo daleč naokrog.

Toda o tem so kaj malo razmišljali ljudje, ki so palili in sekali gozdove zato, da so izkrčili zemljo za polja. Čim manj jim je ostajalo svobodne, neobdelane zemlje, tem bolj sta vdiral v gozdove ogenj in sekira.

Dokler so sekali gozdove v nižinah, še niso delali nobene škoda. V nižinah je tako in tako obilo vode. Ko pa so se spravili nad gozdove na višinah, na razvodjih, tedaj se je začelo pravo zlo.

Vodo so razvezali, osvobodili in začela je divjati. Spomladi so reke v nekaj dneh narasle in prestopile bregove. Poplavile so polja in odnašale s seboj črno zemljo, prst, vse, kar dela tla rodovitna. Ko je voda upadla, je pustila na mestu samo tisto, česar ni mogla dvigniti: težji pesek, prod, ki zasipa polja in pokopava pod seboj rastlinske kalle.

Ko je prišlo poletje in je bila voda poljem najpotrebnejša, je že ni bilo več v zemlji.

Zorana zemlja, ki je niso varovali gozdovi, se je sušila in pokala. Ko se je vtil dež, je izginila.

Po gozdovih so jahali oboroženi čuvaji, prisluškovali, ali ne poje kje sekira, in lovili "divje drvarje." Za posekano brezo so naložili kmetu globo in ga vtaknili v ječo. Pomješčiki pa so prodajali cele gozdove "na panj," ne da bi jih bil za to kdo tiral pred sodišče. Ali je bilo mogoče soditi Stremouhova zato, ker je prodal "na panj" svoj, stremouhovski gozd?

Pa zakaj naj bi bil Stremouhov sploh varčeval z gozdom? Drevesa v gozdu rastejo počasi. Denar v banki raste hitreje. Dobičkanosneje je bilo, posekati gozd in vložiti denar v banko, kakor pa varčevati z gozdom in prodajati zgolj prirast.

V časnikih in revijah si od časa do časa lahko bral žalostne članke s tožbami o obubožanju

nila deževnica v razpoke, jih razrivala, zajedala in spreminjala v kotanje. Tam pa, kjer je nastala kotanja, se še hitreje sušijo polja na okrog. Kotanja učinkuje kakor osuševalni kanal: odvaja vodo s polj.

Tako je deževje ustvarjalo kotanje in sušilo polja, namesto da bi jih namakalo.

Vse bolj in bolj se je širila po najboljših črnozemeljskih poljih huda bolezen—suša.

Obtok vode je zašel v nered. Najhuje se je godilo tistim pokrajnam, ki ležijo na poti "suho-vejem."

Kdo pa je tako slabo gospodaril—izsekali gozdove, zanemari polja, povzročil, da so se reke zasule s peskom in da so nastale kotanje, in odprl pot "suho-vejem?"

Zasliševanje prič

Imamo knjigo z naslovom: "Rusija. Popoln zemljepisni opis naše domovine."

Velika resna knjiga. Zavzema celo polico, kajti obsega mnogo zvezkov. Na platnicah vsakega zvezka je trobojnica in dvoglavi orel s carsko krono nad obema glavama.

V knjigi lahko najdemo podroben opis vsakega kotečka prejšnjega ruskega cesarstva—njenih gozdov in step, rek in ravnin, vasi in graščin.

Knjiga ne piše samo o prirodi dežele, ampak tudi o ljudeh. Na koncu vsakega zvezka je dolg seznam imen, ki so omenjena v knjigi.

Odprem na slepo srečo neko stran tega seznama in berem: Strekalov, pomješčik; Struve, tovarnar; stremouhovi, pomješčiki; Stroganov, grof, veleposesnik; Strekalov, tovarnar; Strujski, pomješčiki; Strukovi, trgovci; Stukalov, tovarnar; Suvorovi, knezi, pomješčiki; Sudjenko, pomješčiki; Sukin Boris, vojvoda; Sukovniki, pomješčiki.

Pomješčiki, pomješčiki, tovarnarji, vojvoda, trgovci in spet pomješčiki. To so poglavitne osebe v deželi, gospodarji Rusije pod trobojnicco.

Kako pa so gospodarili ti gospodarji?

O tem pripoveduje knjiga jasno in natančno na več tisoč straneh. V drugem zvezku, ki opisuje srednjerusko črnozemeljsko pokrajino, beremo med drugim naslednje:

"Se v začetku 19. stoletja je veljal pomješčik za tem boljšega gospodarja, čim več pripadajočih gozdnih tal je spremenil v polje..."

"Po osvoboditvi kmetov so pomješčiki prepovedovali kmetom sekati v gozdu za svoje potrebe, in so izsekali ter prodali mnogo gozdov... V želji, da bi izbili čim več denarja iz svojih posestev, so prodajali gozdove 'na panj' v izsekanje. Kmetiške občine nimajo niti koščka gozda, graščinske in državne hoste pa so tako dobro zastražene, da nimajo kmet niti dračja kje pobirati."

Tako je bilo torej s to rečjo: pomješčiki so varovali gozdove, samo pod kmeti, sicer pa niso varčevali z njimi.

Po gozdovih so jahali oboroženi čuvaji, prisluškovali, ali ne poje kje sekira, in lovili "divje drvarje." Za posekano brezo so naložili kmetu globo in ga vtaknili v ječo. Pomješčiki pa so prodajali cele gozdove "na panj," ne da bi jih bil za to kdo tiral pred sodišče. Ali je bilo mogoče soditi Stremouhova zato, ker je prodal "na panj" svoj, stremouhovski gozd?

Pa zakaj naj bi bil Stremouhov sploh varčeval z gozdom? Drevesa v gozdu rastejo počasi. Denar v banki raste hitreje. Dobičkanosneje je bilo, posekati gozd in vložiti denar v banko, kakor pa varčevati z gozdom in prodajati zgolj prirast.

V časnikih in revijah si od časa do časa lahko bral žalostne članke s tožbami o obubožanju

Uncle Sam Says

You howled your head off when a home town player, bat on shoulder, let a perfect pitch wham into the catcher's mitt for the third strike. Well, you'd have the same right to howl if you saw the man who works next to you miss the ball on this tax reduction business. By taking the extra money and putting it into United States savings bonds through the payroll savings plan he actually would be hitting a home run for security for self and country.

Your country needs millions of savers now to preserve the nation's security. America's security is your security.

U. S. Treasury Department

črnozemeljske pokrajine, o tem, kako iztrebljenje gozdov uničuje polja.

Učenjak profesor Bogdanov je enkrat pisal: "Če ne bomo ničesar ukrenili, se bo črnozemeljska ravnina v bližnji bodočnosti spremenila v pustino."

A nikomur izmed Stremouhovi, Strekalovi in Sukovnikih ni bilo tega mar. Vsak od njih je mislil le na trenutni dobiček in se brigal le zase.

Gozdove so iztrebili vse hitreje in hitreje.

Prenehali so začasno samo takrat, kadar so cene lesu in žitu toliko padle, da se ni več splačalo trebiti gozdove in krčiti zemljo.

Na peterburški borzi so se sklepale kupčije, na borzi so cene padale in se dvigale. Nekega dne je bilo treba plačati za žito in les mnogo, naslednji dan pa malo. Nekega dne so poskočile cene tako visoko, da se je človeku vrtelo v glavi, naslednji dan pa so se zakotalile strmo navzdol. To je bila—borzna igra.

Divja je bila ta igra. Cene so se dvigale in padale, kakor bi imele vročico, in od tega dne je tudi vsa priroda dežele v vročici.

Zdaj so neusmiljeno trebili gozdove, zdaj so sekanje ustavili in pustili v hosti na kupe posekanih debel.

Dela v deželi ni vodila Državna načrtna komisija, ampak borza. Prirode ni vodil načrt, ampak cenik. Vso prirodo dežele so potegnili v špekulacijsko igro, v tisto igro, s katero so se bavili pridobitniki v sivem borznem posloplju na nabrežju Neve.

(Dalje prihodnjic)

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Društveni koledar

MAJA

21. maja, petek. — V. F. W. Blaškovič Post 5275.—Ples v SND.

22. maja, sobota.—Društvo Napredni Slovenci 5 SDZ. — Plesna veselica v SND.

23. maja, nedelja. — Hrvatsko Vijeće.—Koncert v SND.

23. maja, nedelja. — Ples društva "Betsy Ross" štev. 186 ABZ v SDD, Waterloo Rd.

23. maja, nedelja. — Odprija pikniške sezone na farmi SNPJ

28. maja, petek.—Club "33"—Ples v SND.

29. maja, sobota.—Društvo Sv. Katarina 29 ZSZ. — Plesna veselica v SND.

30. maja, nedelja.—Piknik farmarskega odbora na farmi SNPJ

JUNJA

5. junija, sobota.—23rd Ward Democratic Club. — Ples v SND.

6. junija, nedelja.—Piknik društva Soča št. 26 SDZ na vrtu doma zapadnih Slovencev, na 6818 Denison Ave.

6. junija, nedelja. — Piknik društva Strugglers št. 614 SNPJ na farmi SNPJ

12. junija, sobota. — Društvo Slovenec 1 SDZ.—Plesna veselica v SND.

12. junija, sobota. — Piknik Euclid Veterans' kluba na farmi SNPJ

13. junija, nedelja. — Piknik društva Mir št. 142 SNPJ na farmi SNPJ

13. junija, nedelja. — Piknik krožka št. 3 Prog. Slovenk na George Krainčičevi farmi v Willoughby, O.

19. junija, sobota. — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ

20. junija, nedelja. — Piknik društva Nanos št. 264 SNPJ na vrtu doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

20. junija, nedelja. — Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ

20. junija, nedelja. — Piknik Kluba društev SDD na Recher Ave. na George Krainčičevi farmi, Abby Rd., Willoughby, Ohio.

27. junija, nedelja. — Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ.

27. junija, nedelja. — Piknik društva Velebit št. 544 SNPJ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

27. junija, nedelja. — Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ

JULIJA

3. julija, sobota. — Piknik Veterans of Foreign Wars na farmi SNPJ

4. julija, nedelja. — Piknik društva Loyalties št. 590 SNPJ na farmi SNPJ

11. julija, nedelja.—Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ v Chardon, O.

11. julija, nedelja. — Piknik dram. društva Naša zvezda na George Krainčičevi farmi, Willoughby, O.

11. julija, nedelja. — Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ

17. julija, sobota. — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ

18. julija, nedelja. — Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ

24. julija, sobota. — Piknik krožka št. 1 Progresivnih Slovenk na farmi SNPJ

25. julija, nedelja. — Piknik društva Comrades št. 566 SNPJ na farmi SNPJ

AVGUSTA

1. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Utopians" št. 604 SNPJ na farmi SNPJ

8. avgusta, nedelja. — Piknik Clevelandске federacije SNPJ na farmi SNPJ

14. avgusta, sobota. — Piknik Veterans of Foreign Wars na farmi SNPJ

15. avgusta, nedelja. — Piknik društva Napredne Slovence št. 137 SNPJ na farmi SNPJ

21. avgusta, sobota. — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ

22. avgusta, nedelja. — Piknik društva Cleveland št. 126 SNPJ na farmi SNPJ

29. avgusta, nedelja.—Piknik farmarskega odbora na farmi SNPJ

SEPTEMBRA

5. septembra, nedelja. — Ples krožka št. 7 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

5. septembra, nedelja. — Piknik društva Svoboda št. 748 SNPJ na farmi SNPJ

12. septembra, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Slavulj" v SDD, Waterloo Rd.

19. sept., nedelja. — Ples društva "Strivers" HBZ v SDD, Waterloo Rd.

26. sept., nedelja. — Ples društva "Betsy Ross" št. 186 ABZ v SDD, Waterloo Rd.

OKTOBRA

3. oktobra, nedelja. — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD na Recher Ave.

3. oktobra, nedelja. — Ples društva "Washington" štev. 32 ZSZ v SDD, Waterloo Rd.

10. oktobra, nedelja. — Ples društva "Združeni Slovence" št. 23 SDZ v SDD, Waterloo Road

10. oktobra, nedelja. — Plesna veselica krožka št. 3 Prog. Slovenk v SDD na Recher Avenue.

17. oktobra, nedelja. — Igra dram. društva "Anton Verovšek" v SDD, Waterloo Rd.

24. oktobra, nedelja.—Ples društva "Waterloo Grove" štev. 110 WC v SDD, Waterloo Rd.

31. oktobra, nedelja. — Prireditelj krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

NOVEMBRA

7. novembra, nedelja. — Ples društva Strugglers št. 614 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

14. nov., nedelja. — Prireditelj Slov. zadržne zveze v SDD, Waterloo Rd.

21. nov. nedelja. — Koncert pevskega zbora "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.

28. nov. nedelja. — Prireditelj podr. št. 48 SANSa v SDD, Waterloo Rd.

DECEMBRA

5. decembra, nedelja. — Ples društva "Združeni bratje" št. 26 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

5. decembra, nedelja. — Plesna veselica Gospodinskega kluba SDD na Recher Ave.

12. decembra, nedelja. — Prireditelj Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd.

19. decembra, nedelja. — Ples društva "Waterloo Camp" št. 281 WOW v SDD, Waterloo Road

25. decembra, sobota. — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, petek. — Silvestrov večer pevskega zbora "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, petek. — Silvestrov večer Kluba društev SDD na Recher Ave.

JANUARJA — 1949

16. januarja, nedelja. — Igra dram. društva Naša zvezda v SDD, Recher Ave.

DRUGA IZDAJA

ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Daj mi piti, punčka!

Dekle je dvignila z roko plateno krilo in z rdečkastimi nogami zabrodila v lužo; nasmehnila se je s sivimi očmi za gosto mrežo vek in ponudila posodo. Krjučkov je pil in roka, s katero je držal nagnjeno vedrico, se mu je tresla od napora; na rdeče proge na hlačah mu je kapljala voda, se razbijala in odtekala.

— Bog ti povrni, sivočoka!

— Bog s teboj.

Vzela je vedrico, odšla, se ozirala in nasmihala.

— Kaj se smejiš, pojdi z menoj!

Krjučkov se je presedel v sedlu, kakor da bi ji napravil prostor.

— Gremo! — je zavpil Astahov in pogljal.

Rvačev se je porogljivo ozrl po strani na Krjučkova:

— Si se zagledal?

— Noge ima rdeče kakor glob, — se je zasmejal Krjučkov in vsi so se kakor na povelje ozrli. Dekle se je nagibala nad vodnjak in kazala štrlečo napeto zadnjico v tesni kiki z razkoračenimi rdečkastimi, debelimi bedri.

— Vzel bi jo ... — je vzdihnil Popov.

— Čakaj, jaz ti bom dal z bičem, — je zinil Astahov.

— Z bičem, zakaj?

— Saj nisi žrebec?

— Treba bi ga bilo skopiti!

— Prevezali mu ga bomo kakor biku.

Kozaki so se smejali in dirjali. Z bližnjega grička so zagledali po dolini in po pobočju razmeščeno mesto Ljubov. Za hrbiti je izza hribov prilezlo sonce. Ob strani se je na čaško brzojavko droga usedel škrlanec.

Astahov je komaj šele dokončal učno dobo, a je bil že določen za vodja postojanke. Izbral je za sedež izvidnice zadnjo domačijo, stoječo na samem, proti meji. Gospodar — obrat, krivonog Poljak z belim klobučevim nastim pokrivalom — je odvedel kozake v kolnico in pokazal, kam naj denejo živali. Za kolnico, za redkim plotom je zelela rjuha detelje. Navzgor se je dvigal valovit svet proti bliž-

njemu gozdu, dalje je ležalo žitno polje, čez katero se je zarezala cesta, in spet zeleno lesketanje deteljnih njiv. Za kolnico so zapovrstjo stražili s kukalom. Prosti so ležali v hladni kolnici. Tam je dišalo po preležanem žitu, plevah in mekinah, mišjeku in sladki, plesnivi zatohtlosti prstene rje.

Ivankov se je v temnem kotu zagostil zraven pluga in spal do večera. Zbudili so ga ob sončnem zahodu. Krjučkov ga je ščipnil za kožo na tilniku, jo potegoval in govoril:

— Nažrl si se na državne stroške, puran spitani, u! Vstani, striček, pojdi stražit Nemce!

— Ne klati, Kozjma!

— Vstani!

— Nu, nehaj! Nu, ne uganjaj neumnosti ... precej bom vstal.

Dvignil se je, zabuhel, rdeč. Zmajal je s kotličasto glavo na kratkem vratu, natančno vdelano med široka ramena, kihnil (prehladil se je leže na vlažnih tleh), si opasal torbico za naboje in potegnil za seboj po tleh proti vratom puško. Izmenjal je ščegoljkova, si pritaknil kukalo in dolgo gledal proti severovzhodu, proti gozdu.

Tam je v vetru valovalo belkasto klasje žita, na zeleno zaplato jelčevega gozda se je razlival rdeč slap zahajajočega sonca. Za mestecem v rečici (ležala je kakor modrikast prazen trak) so vreščali kopajoči se smrkolini. Globok ženski glas je klical: "Stasja! Staaaasja!"

— Pojdi sem!

— Ščegoljkovi si je pripravil cigareto in odhajal je dejal:

— Poglej, kako zahod žari. Veter bo.

— Veter, — je potrdil Ivankov.

Ponoči so bili konji razsedlani. Po mestecu so ugasnile luči in potihnil je šum. Drugi dan zjutraj je Krjučkov poklical Ivankova iz kolnice.

— Pojdi v mestece.

— Zakaj?

— Pojedla bova kaj, se napij.

— Ne kaže. — se je premislil Ivankov.

— Jaz pa ti pravim da. Povprašal sem gospodarja. Tamle v tistile bajti — vidiš — ti-

stile zidani senik? — Krjučkov je pokazal s črnim, nohtastim prstom. — Tam ima Jud pivo, greš?

— Kam pa vidva?

Krjučkov, po činu starejši od Astahova, je zamahnil z roko.

— Precej prideva.

— Pojdita nazaj, dečka!

— Ne lajaj!

Star Jud s kodrastimi zalisci in krivimi trepalnicami je pozdravil kozaka s priklanjanjem.

— Imajš pivo?

— Nič več, gospod kozak.

— Za denar.

— Jezus Marija, menda vendar jaz ... oh, gospod kozak, verjemite poštemu Judu, ni piva!

— Lažeš, Jud!

— Ne, gospod kozak! Povedal sem že.

— Ti, veš kaj ... — mu je naveličano segel v besedo Krjučkov in potegnil iz žepa širokih hlač oguljeno denarnico.

— Daj nam piva, če ne, bom začel preklinjati!

Jud je z mezinem pritiskal kovance k dlani, spustil lijakasto zahihnjene trepalnice in odšel v vežo.

Čez minuto je prinesel vlažno steklenico žganja z jecmenovimi plevami po steklu.

— Pa si pravil, da nimaš. Ej, ti, tat!

— Dejal sem, da nimam piva.

— Daj kaj prigrizka.

Krjučkov je sunkoma izbil zamašek in nalil kozarec do vrha okrušenih robov.

Odšla sta malo okajena. Krjučkov je poplesoval in s pestjo grozil proti oknom, ki so strmela vanj s črnimi, votlimi očmi.

V kolnici je Astahov zehal. Za steno so konji vlažno hrustali mrvo.

Zvečer je odjezdil Popov s poročilom. Dan so poglali v brezdelju.

Večer. Noč. Visoko nad mestecem kakor globoka rana rumeni srp mladega meseca.

Tu pa tam pade na vrtu za hišo z jablane dozorel sad. Slišati je moker cmok. Okrog polnoči je Ivankov zaslišal konjski peket po ulicah v mestecu. Zlezel je iz jarka in se razgledal, ali na mesec je legel oblak kakor obveza; nič ni bilo videti za sivo, neprosorno zaveso.

Potresel je Krjučkova, ki je spal pri vhodu v kolnico.

— Kozjma, konjeniki gredo! Vstani!

— Od kod?

— Po mestecu.

Stopila sta na plan. Po cesti, kakih petdeset sežnjev vstran, je zamolklo odmevalo topotanje kopit.

— Steciva na vrt. Od onod bova bolje slišala.

Mimo hiše v diru na sadovnjak. Ulegla sta se za plot. Pritajeno govorjenje. Zvenčanje stremen. Škripanje sedel. Bliže. Videti je bilo motne obrise jezdec.

Šli so v štiriredih.

— Kdo gre?

— Koga bi pa rad? — se je oglašil tenor iz prvih vrst.

— Kdo gre? Bom streljal! — Krjučkov je šklovenil s petelinom.

— Trrr, — je nekdo ustavil konja in se približal plotu. — To je pomejni oddelek. Izvidnica, ka-li?

— Izvidnica.

— Katerega polka?

— Tretjega kosaškega.

— S kom pa govoriš, Trišni?

— so vprašali iz teme. Prišlec se je oglašil:

— Tu je kosaška izvidnica, vaše blagorodje.

K plotu je prijahal še nekdo.

— Pozdravljeni, kozaki!

— Pozdravljeni, — je čez nekaj časa odgovoril Ivankov.

— Ste že dolgo tukaj?

— Od včera.

Drugi prišlec je oprasnil žveplenko, prižgal cigareto in Krjučkov je zagledal častnika v pomejni uniformi.

— Naš pomejni polk so umaknili z meje, — je nadaljeval častnik in vpil cigareteto. — Imejte pred očmi, da ste zdaj — čelni. Sovražnik bo jutri verjetno pritisnil sem skozi.

— Kam pa greste vi, vaše blagorodje? — je vprašal Krjučkov, ne da bi spustil prst s petelina.

— Dve vrsti od tod se moramo združiti z našim eskadronom. Nu, gremo, dečki! Vso srečo, kozaki!

— Srečno pot.

Veter je neusmiljeno potegnil z meseca voleno obvezo oblakov in na mestece, na gruče sadovnjakov, na zgrbljeno sleme klonice, na oddelek, ki se je vzpenjal v klanec, je posijala mrtvaška svetloba kakor rumena gnojna sokrvice.

Zjutraj je odjezdil s poročilom k stotariji Rvačev. Astahov se je pogodil z gospodarjem in ta je za majhno plačilo dovolil nakositi konjem detelje. Ponoči so konji čakali osedlani. Kozake je vznemirjalo to, da so si s sovražnikom tesno nasproti. Poprej, ko so vedeli, da je pred njimi obmejna straža, ni bilo tega občutka iztrganosti in osamljenosti; tem huje pa se je pokazalo to po sporočilu, da je meja prosta.

Gospodarjev pašnik ni bil daleč od klonice. Astahov je veliki kosit Ivankovu in ščegoljkovu. Gospodar ju je pod belimi krajevci klobučevinastega pokrivala povedel k svojemu svetu. Ščegoljkov je kosil, Ivankov pa

grabil vlažno, težko travo in jo povezoval v senene mreže. Ta čas je Astahov, ki je strmel skozi kukalo na cesto, vabečo proti meji, zagledal po polju od jugozahodne strani bežečega dečka. Ta se je kakor rjav, debeloglav zajec zatrkiljal po rebri, že od daleč nekaj vpil in mahal s predolgimi rokavi suk-njiča. Pritekel je bliže, lovil sapo, široko razpiral okrogle oči in zavpil:

— Kozak, kozak, Nemec gre! Nemec gre tamle.

Stegnil je trobec predolgega rokava in Astahov je pritaknil kukalo in v steklene krožce zajel oddaljeno gosto skupino konjenikov. Ne da bi odmaknil kukalo od oči, je zaklical:

— Krjučkov!

Ta je planil skozi zvežena vrata klonice in se ozrl.

— Teči, skliči fante! Nemci! Nemška izvidnica!

Slišal je škrtkanje hitečega

NAPRODAJ

imam več obleke, vrhno suknjo, dežni plašč, 2 suknji, 6 parov hlač, 3 pare spodnje oprave, 12 srajc in več kravat. Prodajam vse skupaj, ne posamezno, po nizki ceni. Obleka je za srednje velikega moškega. Vpraša se na

1380 E. 47 St.

PRIPOROČAM

se za popravila ur vsakovrstnih izdelkov. Delo je po nizki ceni in jamčeno. Če ne morete sami prinesiti v popravilo, pokličite in pridem jaz iskati.

M. BLASKOVICH
5807 St. Clair Ave., HE. 2882

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Prenovite in modernizirajte vašo kuhinjo in kopalnico z

PLASTIC TILE

za stene in strop.

Imamo 10 različnih barv.

ANTON KOPLAN,
1136 Norwood Rd., HE 6510
HENRY KOPLAN,
1008 Ansel Rd., EX 7141

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES

Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112.

Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
Dominic Krasovec, Prop.
Phone 9126F5
P. O. Edwardsburg, Mich.

Michael KOCJAN

ki je svoje mile oči tako prerano zatisnil za vedno, dne 17. maja 1947.

Eno dolgo leto je minilo, odkar si Ti odšel od nas. Žalost pa je v naših srcih, pogrešamo Te vsak čas.

Nikdar Te ne bomo pozabili, v mislih med nami boš vsak čas, dokler se zopet ne združimo tam, kjer ni trpljenja ne solza!

Žalujoci ostali:

Pauline, soproga
Michael E. Jr., sin
John Kocjan v Baden, Pa., in Joseph Kocjan v Indiana Harbor, brata
v stari domovini pa sestri Anna in Marija

Cleveland, O., dne 17. maja 1948.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REDwood 4457

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

grabil vlažno, težko travo in jo povezoval v senene mreže. Ta čas je Astahov, ki je strmel skozi kukalo na cesto, vabečo proti meji, zagledal po polju od jugozahodne strani bežečega dečka. Ta se je kakor rjav, debeloglav zajec zatrkiljal po rebri, že od daleč nekaj vpil in mahal s predolgimi rokavi suk-njiča. Pritekel je bliže, lovil sapo, široko razpiral okrogle oči in zavpil:

— Kozak, kozak, Nemec gre! Nemec gre tamle.

Stegnil je trobec predolgega rokava in Astahov je pritaknil kukalo in v steklene krožce zajel oddaljeno gosto skupino konjenikov. Ne da bi odmaknil kukalo od oči, je zaklical:

— Krjučkov!

Ta je planil skozi zvežena vrata klonice in se ozrl.

— Teči, skliči fante! Nemci! Nemška izvidnica!

Slišal je škrtkanje hitečega

NAPRODAJ

imam več obleke, vrhno suknjo, dežni plašč, 2 suknji, 6 parov hlač, 3 pare spodnje oprave, 12 srajc in več kravat. Prodajam vse skupaj, ne posamezno, po nizki ceni. Obleka je za srednje velikega moškega. Vpraša se na

1380 E. 47 St.

PRIPOROČAM

se za popravila ur vsakovrstnih izdelkov. Delo je po nizki ceni in jamčeno. Če ne morete sami prinesiti v popravilo, pokličite in pridem jaz iskati.

M. BLASKOVICH
5807 St. Clair Ave., HE. 2882

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Prenovite in modernizirajte vašo kuhinjo in kopalnico z

PLASTIC TILE

za stene in strop.

Imamo 10 različnih barv.

ANTON KOPLAN,
1136 Norwood Rd., HE 6510
HENRY KOPLAN,
1008 Ansel Rd., EX 7141

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES

Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112.

Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
Dominic Krasovec, Prop.
Phone 9126F5
P. O. Edwardsburg, Mich.

Michael KOCJAN

ki je svoje mile oči tako prerano zatisnil za vedno, dne 17. maja 1947.

Eno dolgo leto je minilo, odkar si Ti odšel od nas. Žalost pa je v naših srcih, pogrešamo Te vsak čas.

Nikdar Te ne bomo pozabili, v mislih med nami boš vsak čas, dokler se zopet ne združimo tam, kjer ni trpljenja ne solza!

Žalujoci ostali:

Pauline, soproga
Michael E. Jr., sin
John Kocjan v Baden, Pa., in Joseph Kocjan v Indiana Harbor, brata
v stari domovini pa sestri Anna in Marija

Cleveland, O., dne 17. maja 1948.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REDwood 4457

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St. vhod samo na E. 62 St.

Urad je odprto od 9.30 zj. do 8. zv.

Tel.: EN 5013

Krjučkova in skozi kukalo zdaj že jasno videl za rdečkasto odsevačo travo gručo jezdec.

Razložil je že tudi rjavo barvo njihovih konj in temnomodro barvo uniform. Bilo je nekaj nad dvajset mož. Jahali so gosto zgneteni brez reda; jahali so od jugozahodne strani, medtem ko so jih nasprotniki pričakovali od severozahodne. Prečkali so cesto in krenili po preki po grebenu nad kotlino, v

kateri je bilo raztreseno mestec Ljubov.

Ivankov je tiščal vršček pretisnjene jezika skozi, spate ustnice, sopel od napora in tlačil v mrežo naročje trave. Vstreljeval je stal gospodar, krivonogi Poljak, in žulil živcev. Roke je bil potisnil za pas, se mrgodil in izpod krajevcev klobuka opazoval kosečega ščegoljkova.

(Dalje priloženo)

RKO Keith's E. 105th St. Theatre

E. 105th & EUCLID AVE.

Vrata se odpro ob 11.15 zj.

Dočim je udeležba v drugih gledališčih vsled ekonomskih razmer padla, je naše gledališče vedno zasedeno, ker imamo udobne sedeže in vedno kažemo le najboljše slike.

V SPOMIN

druge obletnice smrti našega ljubljene soproga in očeta

John Gornik-a

Umril 14. maja 1946

Leti dve sta že potekli, ko k počitku legel si. Tvoja duša je vesela, v raju nad zvezdami.

Bela smrt je le storila, kar zapovedal ji je Bog. Zato ti nisi kruta žena, temveč samo vršilka božjih rok.

Ljubi Bog Ti naj poplača, kar na zemlji zaslužil si! Spominjali se Te v molitvi, oče, bomo mi prav vsi!

Zdaj nas gledaš dol z višave, ki je še nihče zmeril ni. Le spomini in zgledi Vaši, v naših srcih so živi!

Radi bi Vam kaj povrnil, ker toliko za nas storili ste, nas ljubili in negovali, do zadnjega izdihljaja.

Žalujoci ostali:

JOHANNA GORNIK, soproga
Hčere in sinovi,

Cleveland, 17. maja 1948.

GLAVNI ODBOR SANS-a

ČASTNO PREDSEDNIŠTVO:

ETBIN KRISTAN 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
LOUIS ADAMIC Milford, N. J.

IZVRŠEVALNI ODBOR, Uradniki:

Predsednik: FRED A. VIDER 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
I. podpredsednik: ANTON KRAPENC 2021 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.
II. podpredsednik: JOSEPH KOTAR 6110 W. Fort St., Detroit 8, Mich.
Tajnik: MIRKO G. KUHEL 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Blaginjak: VINCENT CAINKAR 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: MILAN MEDVESEK 2610 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

ČLANI:

FRANK ALESH 2124 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
IVAN BOSTJANCICH 15800 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
MATT CVETIC 1005 Berger Bldg., Pittsburgh, Pa.
VATRO J. GRILL 8231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
FRANK JAPICH 2254 S. Ridgeway Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednica: JOSIE ZAKRAJSEK 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio
JOHN POLLOCK Box 4239, Noble Branch, Euclid 17, Ohio
THERESA SPECK 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

ŠIRŠI ODBOR:

LOUIS ARKO 1222 Wooster Rd., W., Barberton, Ohio
ANDREW BOMBACH 184-17th St., N. W., Barberton, Ohio
JACOB BRJAVAC 10121 Avenue M., Chicago 17, Ill.
MARTIN CETINSKI 17611 Greely Ave., Detroit 13, Mich.
JOSEPHINE CVELBAR 436 Wilson St., Sharon, Pa.
THERESA GERZEL 143 Main Ave., W. Allegheny, Pa.
KATHERINE KRAINZ 17938 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
HELENA KUSAR 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
FRANCES MILOSTNIK 1216 Alabama Ave., Sheboygan, Wis.
MARY MUSICH 1917 So. 72nd St., West Allis 14, Wis.
CHRISTINE NADVESNIK 251 E. First St., Oglethorpe, Ill.
JOSEPH OBLAK 2049 W. Coulter St., Chicago 8, Ill.
MARY F. PRASNIKAR Box 216, Harwick, Pa.
FRANK PLUT 1123 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio
VALENTINE STROY 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis 8, Ind.
ANTON SVELC 21050 Goller Ave., Euclid 19, Ohio
JOHN TURK 2026 Sheffield Ave., Chicago 14, Ill.
DR. RUDOLPH P. ZALETEL 7105 S. Stony Island, Chicago 49, Ill.
JOSEPH ZAVERTNIK 309 Tenafly Road, Englewood, N. J.
ANTON ZORNIK Box 202, Herminie, Pa.